

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 168/2011-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť S., B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou H., B., v mene ktorej koná advokát JUDr. J. H., pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 404/2010 z 30. novembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť S. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. marca 2011 doručená sťažnosť S., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou H., B., v mene ktorej koná advokát JUDr. J. H., pre namietané porušenie jej základného

práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 404/2010 z 30. novembra 2010.

Zo sťažnosti okrem iného vyplýva:

«Okresný súd Bratislava I uznesením sp. zn. 15 C 53/2007 zo dňa 23. 02. 2010, inter alia v 2. výroku zamietol námietku sťažovateľa o vstupe vedľajšieho účastníka Slovenskej republiky, zastúpenej Ministerstvom financií Slovenskej republiky, a v 3. výroku konanie vo veci samej zastavil.

Dňa 28. 01. 2011 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 404/2010 zo dňa 30. 11. 2010, ktorým Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd potvrdil výrok Okresného súdu Bratislava I o zastavení konania pre nedostatok právomoci slovenského súdu, a výrok Okresného súdu Bratislava I o náhrade trov konania zmenil tak, že odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Nakoľko sťažovateľ považuje výrok rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 404/2010 zo dňa 30. 11. 2010, ktorým potvrdil výrok rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 15 C 53/2007 zo dňa 23. 02. 2010 o zastavení konania pre nedostatok právomoci slovenského súdu, za rozporný s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru, sťažovateľ podáva proti tomuto uzneseniu v časti označeného výroku túto sťažnosť.

Dňa 25. 2. 2011 podal sťažovateľ dovolanie voči uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 404/2010 zo dňa 30. 11. 2010. Vzhľadom na uvedené týmto sťažovateľ žiada, aby Ústavný súd SR rozhodol o tejto sťažnosti až po rozhodnutí Najvyššieho súdu SR o dovolaní.»

Sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 5 Co 404/2010 zo dňa 30. 11. 2010 nerešpektujúcim princíp právneho štátu založeného na úcte k základným právam a slobodám podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy SR porušil základné právo sťažovateľa na legitímne očakávanie, zaručené čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

2. Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 5 Co 404/2010 zo dňa 30. 11. 2010 porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochranu ľudských práv a základných slobôd,

3. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 404/2010 zo dňa 30. 11. 2010 v časti výroku, ktorým Krajský súd v Bratislave potvrdil výrok uznesenia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 15 C 53/2007 zo dňa 23. 02. 2010 o zastavení konania, v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 15 C 53/2007 zo dňa 23. 02. 2010, sa zrušujú a vec sa vracia na ďalšie konanie.

4. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pri prerokovaní sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Co 404/2010 z 30. novembra 2010, vychádzal z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach tým spôsobom, že ochrany základných práv a slobôd sa na ústavnom súde možno domáhať iba v prípade, ak túto ochranu nemôžu sťažovateľom poskytnúť všeobecné súdy.

Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskom súdnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd

predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Sťažovateľka považuje výrok rozhodnutia krajského súdu, ktorým potvrdil výrok prvostupňového súdu o zastavení konania pre nedostatok právomoci slovenského súdu za rozporný s označenými článkami ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu, pričom zároveň uviedla, že proti napádanému uzneseniu krajského súdu podala 25. februára 2011 dovolanie, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) dosiaľ nerozhodol.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka svoje námietky uplatnila v sťažnosti podanej ústavnému súdu, ako aj v dovolaní, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie skončené, musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, bude rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti ústavnému súdu navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania)

a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Ústavný súd sa však v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľku prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd, majúci na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľke lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54).

A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľka k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu týkajúcej sa tohto rozhodnutia za obvyklých podmienok.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. apríla 2011